

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานด้านแรงงานสูงอายุของกระทรวงแรงงาน

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ประสงค์ รมะนันท์ ชั้น ๕ อาคารกระทรวงแรงงาน

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานด้านแรงงานสูงอายุของกระทรวงแรงงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๔.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ประสงค์ รมะนันท์ ชั้น ๕ อาคารกระทรวงแรงงาน โดยรองปลัดกระทรวงแรงงาน (นายอารักษ์ พรหมณี) ได้มอบหมายให้ นางราศี เบญจาทิกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานการประชุม สรุปสาระสำคัญของการประชุม ได้ดังนี้

๑. เรื่องเพื่อทราบ จำนวน ๗ เรื่อง ได้แก่

๑.๑ รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๙ (๑๐) สำหรับรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้มอบหมายให้มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) ดำเนินการจัดทำ สรุปได้ดังนี้

ในปี ๒๕๕๖ ประเทศไทยมีประชากรทั้งหมดประมาณ ๖๖.๗ ล้านคน (มีชื่อในทะเบียนราษฎร ๖๔ ล้านคน) ปัจจุบันมีอัตราการเพิ่มประชากรประมาณร้อยละ ๐.๕ ต่อปี โครงสร้างอายุของประชากรเปลี่ยนจากประชากรเยาว์วัยเป็นประชากรสูงวัย ในปี ๒๕๕๖ มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๙.๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ของประชากรทั้งหมด ประเทศไทยเป็นสังคมสูงอายุตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ และประมาณปี ๒๕๖๑ ประชากรสูงอายุจะมีสัดส่วนประมาณ ๑ ใน ๕ ของประชากรทั้งหมด ผู้สูงอายุมีแนวโน้มอาศัยอยู่ตามลำพัง คนเดียวและอยู่ตามลำพังกับคู่สมรส มีสัดส่วนสูงขึ้นจากร้อยละ ๑๐ เป็นร้อยละ ๒๐ จากการสำรวจในปี ๒๕๕๔ มีผู้สูงอายุประมาณหนึ่งในสามมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน และผู้สูงอายุมักจะเป็นโรคเรื้อรังซึ่งต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและระยะยาว ข้อเสนอแนะ ๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงปลอดภัย และมีศักดิ์ศรี ๒) จัดระบบสาธารณสุขให้เอื้อต่อการให้บริการผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขภาพตั้งแต่เยาว์ และ ๓) ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีหลักประกันรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน

๑.๒ ความคืบหน้าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ สรุปได้ ดังนี้

๑.๒.๑ จัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรการ/แนวทางการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูลแผนงาน โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ ที่สอดคล้องกับ (ร่าง) มาตรการแนวทางการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ เพิ่มองค์ประกอบของอนุกรรมการฯ ๒ หน่วยงาน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และปรับปรุงองค์ประกอบอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ลำดับที่ ๑.๒๕ เป็น “เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงาน มหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่ปลัดกระทรวงแรงงานมอบหมาย ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรการ/แนวทางการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

๑.๒.๒ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุ ประจำปี ๒๕๕๗ และแผนปฏิบัติการฯ ประจำปี ๒๕๕๘ (ที่สอดคล้องกับมาตรการ/แนวทางส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ)

๑.๒.๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. และ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจ้างงานผู้สูงอายุ พ.ศ.

๑.๓ **สรุปผลการประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗** โดยปลัดกระทรวงแรงงานมอบหมายให้รองปลัดกระทรวงแรงงาน (นายอาร์ักษ์ พรหมณี) เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุม สรุปได้ดังนี้

๑.๓.๑ **การศึกษาทบทวนนิยามผู้สูงอายุ** ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผลการศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเพิ่มอายุเริ่มต้นเป็น ๖๕ ปี (เปลี่ยนจากนิยามตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้สูงอายุ หมายถึง “บุคคลซึ่งมีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย) แต่การเพิ่มอายุเริ่มต้นของผู้สูงอายุต้องไม่กระทบสิทธิและสวัสดิการที่ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปได้รับอยู่ในปัจจุบัน ส่วนกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มระดับปฏิบัติการเห็นว่าควรกำหนดอายุเริ่มต้นของผู้สูงอายุไว้เท่าเดิมที่ ๖๐ ปี เนื่องจาก ร่างกายเสื่อมโทรมจากผลของลักษณะอาชีพที่ต้องทำงานหนัก ซึ่งที่ประชุมมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ สรุปผลการศึกษา เสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เพื่อพิจารณาต่อไป และให้เปิดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคสังคม

๑.๓.๒ **รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖** กผส. มอบหมายให้มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย จัดทำรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย โดยมีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ๑) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง ปลอดภัยและมีศักดิ์ศรี ๒) เสริมสร้างสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ และ ๓) ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีหลักประกันรายได้ที่มั่นคง ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้ มส.ผส. จัดทำรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยกองทุนผู้สูงอายุสนับสนุนงบประมาณ

๑.๓.๓ **การปรับปรุงและเพิ่มองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ** ที่ประชุมให้ปรับปรุงองค์ประกอบอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เป็น “เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ที่ปลัดกระทรวงแรงงานมอบหมาย และแต่งตั้งคณะกรรมการฯ เพิ่มเติม จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคำสั่งต่อประธาน กผส. ลงนามต่อไป

๑.๓.๔ **การตีความประเด็นกฎหมายของการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีผู้รับเงินบำนาญชราภาพ** ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือและให้ความเห็นว่า “ผู้ประกันตนที่รับบำนาญชราภาพตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ มิใช่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยของรัฐ ดังนั้น จึงไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามข้อ ๖ (๔) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒” ซึ่งผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ได้มีหนังสือ ที่ มท. ๐๘๙๑.๓/ว ๔๑๖๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ขอให้แจ้งเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทุกแห่งทราบ และถือปฏิบัติในการรับลงทะเบียนผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และที่ประชุมมอบหมาย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ไปศึกษา แก้ไขปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุฯ ให้เกิดความชัดเจน และนำเสนอที่ประชุมครั้งต่อไป

๑.๓.๕ โครงการศึกษาวิเคราะห์ และยกร่างกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการใช้งบประมาณเพื่อจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นกลไกสำคัญในการทำงานเพื่อผู้สูงอายุ ทั้งการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพและการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตามกฎหมายจัดตั้งและพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ ในทางปฏิบัติพบว่า อปท. ยังไม่มีความมั่นใจในการจะดำเนินงานเนื่องจากเกรงว่าจะขัดต่อระเบียบต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุเข้าไม่ถึงสิทธิ มูลนิธิฯ จึงได้ศึกษา “ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. ... พร้อมแนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณ” ขึ้น ซึ่งที่ประชุมมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการออกระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติรองรับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการใช้งบประมาณเพื่อจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ โดยใช้หลักการและข้อเสนอของการศึกษาวิเคราะห์และยกร่างกฎหมายลำดับรองฯ เป็นแนวทางการในการออกระเบียบฯ

๑.๓.๖ รายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ (กอช.) ที่ประชุมมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงมหาดไทย เร่งรัดดำเนินการเปิดรับสมัครสมาชิก และกรณีจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฯ ให้ดำเนินการควบคู่กันไป

๑.๔ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการดำเนินงานรองรับสิทธิผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗) ตามสิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และการจัดบริการของหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการในมาตรา ๑๑ (๓) การประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม มีหน่วยงานรับผิดชอบตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง “การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๓” ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนกระทรวงแรงงานมีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ กรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยจัดบริการตามประกาศกระทรวงแรงงาน วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานจัดหางานทุกแห่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน และบริการจัดหางานที่ตรงความต้องการของผู้สูงอายุ

(๒) จัดอบรมทักษะอาชีพหรือฝึกอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุตามอัธยาศัย

(๓) จัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลทางการอาชีพและตำแหน่งงานสำหรับผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ ณ สำนักงานจัดหางานทุกแห่ง

(๔) จัดหาอาชีพที่เหมาะสมตามควรแก่อัตภาพให้แก่ผู้สูงอายุ

และสนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินการฝึกอาชีพและประกอบอาชีพที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

๑.๕ สรุปผลการประชุมเวทีสาธารณะ เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อน (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) ได้จัดประชุมเวทีสาธารณะ เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนา

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมเซ็นทาราศูนย์ราชการและคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ ห้องประชุมวายุภักษ์ ๓ ชั้น ๔ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ คปก. ได้ศึกษาและรับฟังความคิดเห็นร่วมกับ องค์กรต่างๆ ทั่วประเทศ และได้จัดทำบันทึกความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง แนวทางการปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยสวัสดิการสังคมเพื่อผู้สูงอายุ และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พ.ศ. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ เสนอให้มีการปรับปรุง พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ หลักการสำคัญคือ ๑) การขยายการคุ้มครองสิทธิและเข้าถึงสิทธิ ๒) การ กระจายอำนาจในการจัดโครงสร้าง คณะกรรมการ กองทุน และการบริหารจัดการ และ ๓) การมีส่วนร่วมของ ผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคมและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุ พ.ศ. ฉบับเดิม ได้มีการบังคับเทียบเคียงกับ “แรงงานคนพิการ” ซึ่ง พ.ร.บ. ฉบับปรับปรุงใหม่ จะไม่มีการบังคับแต่เป็นการจูงใจให้มีการจ้างงาน

๑.๖ แผนการจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ (ส่วนภูมิภาค) ประจำปี ๒๕๕๘

แผนการจัดกิจกรรมฯ ในภาพรวมของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน (ส่วนภูมิภาค) ได้แก่ การรณรงค์ ขอพร ผู้สูงอายุ การถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุ การแสดงมุทิตาจิตแก่ผู้สูงอายุ การจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภารกิจด้านแรงงานสำหรับผู้สูงอายุและมอบของที่ระลึก การดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการฝึก อาชีพ สาธิตการประกอบอาชีพอิสระ และแนะแนวอาชีพให้กับผู้สูงอายุ จัดหน่วยให้บริการรับคำขอประโยชน์ ทดแทนมาตรา ๔๐ ให้คำปรึกษาแนะนำและประชาสัมพันธ์สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย และจัดหน่วยแพทย์ เคลื่อนที่ให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ เป็นต้น

๑.๗ การเสนอรายชื่อบุคคล องค์กรที่มีผลงานด้านผู้สูงอายุดีเด่น และสิ่งประดิษฐ์ เพื่อผู้สูง อายุ ประจำปี ๒๕๕๘ วัตถุประสงค์เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลและองค์กร ที่มีผลงานด้านผู้สูงอายุ และผู้คิดค้นหรือพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ แบ่งการคัดเลือกเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทการเสนอรายชื่อบุคคล/องค์กรที่มีผลงานด้านผู้สูงอายุ และประเภทสิ่งประดิษฐ์เพื่อ ผู้สูงอายุ ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้เสนอชื่ออธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (หม่อมหลวงปทุมทริก สมิติ) เข้ารับ การคัดเลือกประเภทบุคคลฯ ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงแรงงานได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นางกาญจนา เทวะศิลาชัยกุล) เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลหรือองค์กรฯ ดังกล่าว และ ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้สูงอายุที่มีผลงานดีเด่นของกรุงเทพฯ คือ นายอรุณ วรชุน

๒. เรื่องเพื่อพิจารณา จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่

๒.๑ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ตุลาคม ๒๕๕๖ – กันยายน ๒๕๕๗) และแผนปฏิบัติการด้านแรงงาน สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตุลาคม ๒๕๕๗ – กันยายน ๒๕๕๘) (ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๖๔ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒) กผส. ได้มอบหมายให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุ ภายใต้แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๖๔ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๑๘ มาตรการหลัก ๔๔ มาตรการย่อย ๖๐ ดัชนี และให้รายงานต่อ กผส. ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน ๔ ยุทธศาสตร์ ๕ มาตรการหลัก ๖ มาตรการย่อย ๖ ดัชนี ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ
มาตรการหลัก : ๑ หลักประกันรายได้เพื่อวัยสูงอายุ มาตรการย่อย : ๑.๑ ขยายหลักประกันชราภาพให้ครอบคลุม ถ้วนหน้า ดัชนีที่ ๑ : อัตราครอบคลุมการประกันยามชราภาพอย่างเป็นทางการในประชากรอายุ ๓๐ – ๕๙ ปี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ **มาตรการหลัก :** ๓ ส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ **มาตรการย่อย :** ๓.๑ ส่งเสริมการทำงานทั้งเต็มเวลา ไม่เต็มเวลา ทั้งในระบบและนอกระบบ ๓.๒ ส่งเสริมการฝึกอาชีพและจัดหางานให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถ **มาตรการหลัก :** ๔ สนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ **มาตรการย่อย :** ๔.๓ ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุและให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่างๆ ในสังคม **ดัชนีที่ ๑๕ :** อัตราการว่างงานของประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปต่ออัตราการว่างงานของประชากรอายุ ๔๐ - ๕๙ ปี **ดัชนีที่ ๑๙ :** สัดส่วนของผู้สูงอายุที่ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากร/ที่ปรึกษาในรอบปีที่ผ่านมา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ **มาตรการหลัก :** ๓ ด้านครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง **มาตรการย่อย :** ๓.๒ ส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่สมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลเกี่ยวกับการบริการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ **ดัชนีที่ ๓๑ :** สัดส่วนผู้ดูแลที่มีความรู้ในการดูแล (โภชนาการแก้ไขปัญหเวลาเจ็บป่วยเฉียบพลัน) ต่อผู้ดูแลทั้งหมดของผู้สูงอายุที่ออกจากบ้านไม่ได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการบริหารจัดการเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ **มาตรการหลัก :** ๑ การบริหารจัดการเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ **มาตรการย่อย :** ๑.๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติให้สามารถผลักดันนโยบายและภารกิจที่สำคัญด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ **ดัชนีที่ ๔๕ :** ทุกหน่วยงานหลักที่ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุมีการรายงานความก้าวหน้าของการทำงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี **ดัชนีที่ ๔๖ :** สัดส่วนของ อบท. (อบจ. เทศบาล อบต. กทม. เมืองพัทยา) ที่มีแผนการดำเนินงานประจำปีด้านผู้สูงอายุ

๒.๒ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ตุลาคม ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๗) และแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตุลาคม ๒๕๕๗ - กันยายน ๒๕๕๘) (ที่สอดคล้องกับมาตรการ/แนวทางการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ) มติคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ เห็นชอบมาตรการ/แนวทางการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ และแผนปฏิบัติการฯ ภายใต้มาตรการฯ โดยให้หน่วยงานที่มีแผนปฏิบัติการฯ ตามมาตรการฯ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินงานต่อที่ประชุม กผส. มีหน่วยงานที่เสนอแผนฯ จำนวน ๑๑ หน่วยงาน ประกอบด้วย หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : กรมการข้าว กรมพัฒนาที่ดิน และกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา และสำนักงาน ก.พ. รวม ๓ มาตรการหลัก ๑๒ มาตรการย่อย ๒๖ โครงการ/กิจกรรม สรุปได้ดังนี้

มาตรการหลักที่ ๑ มาตรการการจ้างงานแรงงานสูงอายุในระบบ ได้แก่ ๑) มาตรการระยะสั้น (๑ - ๒ ปี) ประกอบด้วย (๑) การจูงใจการจ้างงาน (๒) การสนับสนุนช่วยเหลือโดยภาครัฐ (๓) การฝึกอบรมและการเรียนรู้ ๒) มาตรการระยะกลาง (๓ - ๕ ปี) ประกอบด้วย (๑) การศึกษาวิจัยการจ้างงานผู้สูงอายุ การศึกษาการจ้างงานแบบยืดหยุ่น (๒) การปรับปรุงแผนการรับพนักงานใหม่ การกำหนดให้มีการจ้างงานแบบต่อเนื่อง หรือเปิดสมัครงานโดยไม่ต้องระบุอายุ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีสิทธิสมัครงานได้ตามประสงค์ (๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานประกอบการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสถานที่ทำงาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานผู้สูงอายุและแรงงานคนพิการ ๓) มาตรการระยะยาว ประกอบด้วย (๑) มาตรการด้านกฎหมาย

มาตรการหลักที่ ๒ มาตรการการจ้างงานแรงงานสูงอายุในระบบ ได้แก่ ๑) การส่งเสริมศักยภาพการใช้ภูมิปัญญา ๒) การส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ ประกอบด้วย ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการรวมกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อการมีงานทำ ๒) ส่งเสริม/ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดอบรมการส่งเสริมอาชีพ เพิ่มทักษะอาชีพ การจัดการงานอาชีพผู้สูงอายุโดยท้องถิ่น ๓) การสนับสนุนช่วยเหลือโดยภาครัฐ ประกอบด้วย ๑) จัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุแบบครบวงจรเพื่อให้บริการ/แนะนำหรือคำปรึกษาในเรื่องต่างๆ ๒) เพิ่มการจ้างงานผู้สูงอายุ เช่น โครงการอาสาสมัครต่างๆ (ได้ค่าจ้างในลักษณะค่าตอบแทน)

มาตรการหลักที่ ๓ มาตรการทั่วไป ได้แก่ ๑) การฝึกอบรมและการส่งเสริมการเรียนรู้ ๒) การส่งเสริมการออม

๒.๓ แผนปฏิบัติการการดำเนินงานรองรับสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๓ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๐) กระทรวงแรงงาน ในฐานะอนุกรรมการติดตามสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ขอความร่วมมือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดทำแผนปฏิบัติการการดำเนินงานรองรับสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๓ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๐) โดยมีการกำหนดดัชนีและค่าเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) ร้อยละของสำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ มีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานและบริการจัดหางานที่ตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุ

(๒) จำนวนสำนักงานจัดหางานจังหวัด และสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ ที่มีการจ้างงานผู้สูงอายุเป็นเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานและบริการจัดหางานให้แก่ผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ ไม่ต่ำกว่า ๒๐ แห่ง

(๓) จำนวนของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด จัดอบรมทักษะอาชีพหรือฝึกอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุตามอัตรายกย ไม่ต่ำกว่า ๑๔ แห่ง ๒๘๐ คน

(๔) ร้อยละของสำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัดและสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ จัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลด้านอาชีพ และตำแหน่งงานสำหรับผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ

(๕) ร้อยละของสำนักงานจัดหางานจังหวัด ทุกจังหวัด และสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ จัดให้บริการส่งเสริมการมีงานทำและการประกอบอาชีพที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ

มติที่ประชุม

(๑) เห็นชอบผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ตุลาคม ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๗) และแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุของกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตุลาคม ๒๕๕๗ - กันยายน ๒๕๕๘) (ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒)

(๒) เห็นชอบผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ตุลาคม ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๗) และแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ตุลาคม ๒๕๕๗ - กันยายน ๒๕๕๘) (ที่สอดคล้องกับมาตรการ/แนวทางการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ)

(๓) เห็นชอบแผนปฏิบัติการการดำเนินงานรองรับสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๓ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐) ซึ่งเป็นการจัดบริการของหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการในมาตรา ๑๑ (๓) การประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม โดยในส่วนของกระทรวงแรงงาน มีหน่วยงานรับผิดชอบ คือ **กรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน** โดยจัดบริการตามประกาศกระทรวงแรงงาน วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(๔) เห็นชอบแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านแรงงานสูงอายุ ประจำปี ๒๕๕๘ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลเป็นรายไตรมาส ดังนี้

ไตรมาส ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๕๗) กำหนดส่งภายในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘

ไตรมาส ๒ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๕๘) กำหนดส่งภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘

ไตรมาส ๓ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๕๘) กำหนดส่งภายในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ไตรมาส ๔ (กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๕๘) กำหนดส่งภายในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

๒.๔ แผนการจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ (ส่วนกลาง) ประจำปี ๒๕๕๘

คณะอนุกรรมการจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ กำหนดจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ ปี ๒๕๕๘ ในวันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว กรุงเทพฯ โดยกระทรวงแรงงานมีแผนการจัดกิจกรรม (ในส่วนกลาง) สรุปได้ดังนี้ ๑) **สป.** แจกเอกสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภารกิจด้านแรงงานผู้สูงอายุ ๒) **กกจ.** โดยสำนักงานจัดหางานกรุงเทพเขตพื้นที่ ๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระและกิจกรรมคลินิกอาชีพ เพื่อให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพแก่ผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไป ๓) **กพร.** แจกเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจและสถิติกิจกรรมการฝึกอาชีพเสริม สาขาการทำเดคูพาจ เพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่ผู้สูงอายุได้มีรายได้เสริมรองรับสังคมผู้สูงอายุ ๔) **สปส.** แจกเอกสารประชาสัมพันธ์งานประกันสังคมให้แก่ผู้ประกันตน และจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ให้บริการตรวจสุขภาพเบื้องต้นแก่ผู้สูงอายุ

มติที่ประชุม เห็นชอบแผนการจัดกิจกรรมเนื่องในวันผู้สูงอายุแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๕๘

๓. เรื่องอื่นๆ “การกำหนดหน่วยงานเพิ่มเติมรองรับสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๑ (๕) (๙) (๑๐) (๑๒)” มติที่ประชุม กผส. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ เห็นชอบให้เพิ่มหน่วยงาน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา รับผิดชอบดำเนินการคุ้มครอง ส่งเสริมและการสนับสนุนสิทธิผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๑ ใน ๔ อนุมาตรา ดังนี้ มาตรา ๑๑ (๕) การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น มาตรา ๑๑ (๙) การให้คำแนะนำ ปรึกษาดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว มาตรา ๑๑ (๑๐) การจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง และ มาตรา ๑๑ (๑๒) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ทั้งนี้ ที่ประชุมมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการประสานสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อปรับปรุงและแก้ไขประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีในการกำหนดหน่วยงานเพิ่มเติมรองรับสิทธิผู้สูงอายุต่อไป

กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

๑๐ เมษายน ๒๕๕๘